

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 14 maja 2024 r.

Poz. 4824

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.175.2024.7

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 13 maja 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609)

orzekam

nieważność uchwały nr LXXX/531/2024 Rady Gminy Brudzew z dnia 19 kwietnia 2024 r. w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzenia ścieków, obowiązujący na terenie Gminy Brudzew - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 19 kwietnia 2024 r. Rada Gminy Brudzew podjęła uchwałę nr LXXX/531/2024 w sprawie regulaminu dostarczania i odprowadzenia ścieków, obowiązujący na terenie Gminy Brudzew, zwaną dalej „uchwałą”. Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków stanowi załącznik do uchwały i dalej będzie powoływany jako „Regulamin”.

Uchwałę podjęto na podstawie „art. 18 ust. 2 pkt. 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 19 ust. 3 - 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 537 ze zm.), oraz po zaopiniowaniu przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, postanowieniem nr P.RZT.71.2.2024/P/FK”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 26 kwietnia 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537), zwanej dalej „ustawą”, rada gminy uchwała regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Zakres przedmiotowy regulaminu ustalony został w art. 19 ust. 5 ustawy, w myśl którego: „Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków określa prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług, w tym: 1) minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków; 2) warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług; 3) sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach; 4) warunki przyłączania do sieci; 5) warunki techniczne określające możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych; 6) sposób dokonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne odbioru wykonanego przyłącza; 7) sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków; 8) standardy obsługi odbiorców usług, w tym sposoby załatwiania reklamacji oraz wymiany informacji dotyczących w szczególności zakłóceń w dostawie wody i odprowadzaniu ścieków; 9) warunki dostarczania wody na cele przeciwpożarowe”.

Powyższe wyliczenie ma charakter wyczerpujący i powinno być interpretowane ściśle. Omawiana norma nie zawiera upoważnienia do stanowienia aktu prawa miejscowego regulującego zagadnienia inne niż wymienione w tym przepisie, ani do podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę. Naruszenie powyższych wymogów skutkować będzie bowiem nieważnością wadliwego przepisu. Rada gminy obowiązana jest bowiem przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego udzielonego jej przez ustawę w zakresie tworzenia aktów prawa miejscowego, a w ramach udzielonej jej delegacji w tych działaniach nie może wkraczać w materię uregulowaną ustawą (por. wyrok WSA w Poznaniu z 27 września 2018 r., IV SA/Po 770/18, CBOSA). Jednocześnie w przedmiotowym regulaminie muszą znaleźć się postanowienia odnoszące się do wszystkich punktów art. 19 ust. 5 ustawy. Brak w regulaminie któregoś z wyszczególnionych ustawowo elementów, podobnie jak i zamieszczenie postanowień wykraczających poza treść przepisu upoważniającego, skutkuje istotnym naruszeniem prawa.

Przedmiotowy Regulamin stanowi akt prawa miejscowego, co wprost wynika z zapisów art. 19 ust. 4 ustawy. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), zwanej dalej „Konstytucją RP”, organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Z kolei przepis art. 7 Konstytucji RP obliguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji RP wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11, CBOSA).

Analiza § 13 Regulaminu nie pozostawia żadnych wątpliwości, że lokalny prawodawca nie wprowadził jakichkolwiek uregulowań, które określałyby sposoby postępowania przedsiębiorstwa w razie niedotrzymania odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków. W treści Regulaminu nie zawarto uregulowania dotyczącego wskazanej materii. Regulacje zawarte w wymienionym przepisie dotyczą bowiem wyłącznie sposobu postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług, natomiast - jak już podkreślono - nie określają w żaden sposób postępowania w przypadku niedotrzymania odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków, co prowadzi do wniosku, że rada nie wypełniła obowiązku wynikającego z art. 19 ust. 5 pkt 7 ustawy. Powyższe stanowi istotne naruszenie prawa (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 10 kwietnia 2019 r., II SA/Go 157/19, CBOSA).

Ponadto w § 12 ust. 8 Regulaminu wskazano: „Protokół końcowy stanowi potwierdzenie prawidłowości wykonania podłączenia i jego podpisanie przez strony upoważnia odbiorcę usług do złożenia pisemnego wniosku o zawarcie umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków”. Powyższy zapis został podjęty bez podstawy prawnej. Jak wynika z art. 6 ust. 2 ustawy: „Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z osobą, której nieruchomości została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy”. Dodatkowo należy wskazać na stanowisko wyrażone w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z 5 listopada 2021 r. (II SA/Kr 870/21, CBOSA), w którym stwierdzono, że uprawnienie do złożenia wniosku o zawarcie umowy nie może być ograniczone poprzez wprowadzenie obowiązku spełnienia jeszcze innych wymagań niż te określone w art. 6 ustawy, w tym poprzez zobowiązanie do przedłożenia dodatkowych dokumentów. Ustawodawca nie sformułował delegacji dla stanowienia w Regulaminie nowych warunków zawarcia umowy, odmiennych od tych określonych w ustawie. Tym samym kwestionowane zapisy Regulaminu stanowią istotne naruszenie prawa, w szczególności art. 6 ust. 2 ustawy.

W świetle powyższego należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Brudzew

Wójt Gminy Brudzew